Η ΕΡΤ στα Τρία Πέντε Πηγάδια

Παναγιώτης Κούστας

Πέντε χρόνια από το "Διάγγελμα Κεδίκογλου" και τρία από την "Επαναλειτουργία" η ΕΡΤ κουτρουβαλάει σαν άσχετος σκιέρ σε δύσκολη πίστα χιονοδρομικού κέντρου. Και δεν φτάνει που τραυματίζεται καθημερινά η ίδια, παρασύρει μαζί της -στη χιονοστοιβάδα που δημιουργεί- οποιαδήποτε ελπίδα υπήρξε για μια διαφορετική προσέγγιση του ρόλου των ΜΜΕ στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Ο διάλογος που άνοιξε την 11η Ιουνίου του 2013 πνίγηκε -σαν ανεπιθύμητο κουτάβι- στον κουβά των διοικήσεων από "τα σπλάχνα της" και τα προβληματικά χαρακτηριστικά της ανθρωπογεωγραφίας της, για τα οποία κανείς δεν θέλει να μιλήσει. Και φυσικά δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι η όποια παραγωγή περιεχομένου στην ΕΡΤ (Α.Ε.) σήμερα δεν γίνεται "υπό την σκέπη" της εγκατεστημένης συνδιοίκησης της Αγίας Παρασκευής, αλλά ενάντια σε αυτήν και κόντρα στις "ντιρεκτίβες" της.

Ανοίγω εδώ μια απαραίτητη παρένθεση. Το δίχρονο του αγώνα (11 Ιουνίου 2013 – 11 Ιουνίου 2015) φόρτωσε πάρα πολλούς σκελετούς στις ντουλάπες των "αγωνιστών" συμμετεχόντων, των "καταθλιπτικών" απόντων και των "νομιμοφρόνων" ΔΤ-ΝΕΡΙΤών. Συνειδητά δεν θα αναφερθώ σ' αυτό το κείμενο σε κανέναν από αυτούς τους σκελετούς, αφού διεκδικώ από την πρώτη μέρα της "επαναλειτουργίας" τη δημιουργία μιας *ευρείας απολογιστικής συνέλευσης* για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Είναι αξιοσημείωτο ότι τρία χρόνια μετά, ακόμα κι η *ιδέα μιας τέτοιας συνέλευσης* εξακολουθεί να καταστέλλεται αποτελεσματικά, ενώ το "Μνημείο" στήθηκε από πέρσι στο προαύλιο του Ραδιομεγάρου και το "Μουσείο του Αγώνα" προετοιμάζεται, αν πιστέψουμε την ευχή-προαναγγελία στο "επίσημο μπλογκ" της ΠΟΣΠΕΡΤ.

Η εγκατάσταση μιας ελεγχόμενης κυρίαρχης αφήγησης είναι ζωτικής σημασίας για πολλούς "καριερίστες" κι αν αυτή η

κυρίαρχη αφήγηση βιάζει την αλήθεια, τόσο το χειρότερο για την αλήθεια. Για να κλείνουμε όμως αυτή την παρένθεση, αισθάνομαι υποχρεωμένος να απαντήσω στο δήθεν σοβαρότερο επιχείρημα ενάντια στον απολογισμό. Που έχει εκφραστεί και από πρόσωπα που εκτιμώ -όπως η Ειρήνη Φωτέλλη- και συνοψίζεται στο ότι δεν υπάρχει λόγος να γίνει απολογισμός αφού "ο αγώνας συνεχίζεται μέχρι την ΕΡΤ που θέλουμε". Λες και το να εξετάσουμε πόσα από τα ζητούμενα του αγώνα εκπληρώθηκαν -όπως επίσης τα πώς και τα γιατί αυτής της "εν μέρει νίκης"- αντί να ξεκαθαρίσει, θα συσκοτίσει την στοχοθεσία του συνεχιζόμενου αγώνα. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να επιχειρηματολογήσω παραπάνω ως προς την αστειότητα αυτής της θέσης, αφού στα τρία χρόνια που διανύσαμε έχει περίτρανα αποδειχθεί πόση ζημιά έχει ήδη κάνει η έλλειψη απολογισμού ή η προσχηματική του χρήση, όπως στο πρόσφατο Συνέδριο της ΠΟΣΠΕΡΤ στο οποίο ψηφίστηκαν δύο "απολογισμοί" που δεν δημοσιοποιήθηκαν ποτέ.

Τρία από τα Πέντε πηγάδια, λοιπόν για να τα βυθομετρήσουμε…

Η Κόπωση του Ανθρώπινου Δυναμικού

Από την αρχική δημοσίευση του νομοσχεδίου μέχρι την τελική του έγκριση από τη Βουλή ως Νόμου 4324/2015 ελάχιστα πράγματα διορθώθηκαν και σε πεδία που ήταν ουσιαστικά ασήμαντα ή καθαρά συντεχνιακής λογικής. Η εμπειρία της αυτοδιαχείρισης εξοβελίστηκε -παρά τις προγραμματικές δεσμεύσεις– και η παντοδυναμία του Διευθύνοντος Συμβούλου κατοχυρώθηκε. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ΕΡΤ Α.Ε. -ως συνέχεια της ΝΕΡΙΤ- δεν συνάντησε καμιά αντιπρόταση ή μαχητική αντίσταση. Η ιδέα του κοινωνικού ελέγχου δεν τέθηκε καν στη διαβούλευση ως θέμα, παρά τα κείμενα που είχαν υιοθετηθεί κατά καιρούς από τους "αγωνιζόμενους εργαζόμενους". Στην ηλεκτρονική διαβούλευση του νομοσχεδίου κατατέθηκε μόνο το συνδιαμορφωμένο Κείμενο των Αλληλέγγυων Ακροατριών/Ακροατών, που μετέφερε τις θέσεις επί του "πλέγματος" ΕΡΤ όσων προσώπων το υπέγραψαν. το οποίο φυσικά αγνοήθηκε πλήρως.

Γιατί αλήθεια δέχτηκαν άνθρωποι που διατείνονταν ότι άλλαξαν

οι συνειδήσεις τους και ως προς την εργασία τους και ως προς τον ρόλο της ΕΡΤ να επιστρέψουν σε ένα ασφυκτικό και αναχρονιστικό θεσμικό πλαίσιο μετά από ένα “νικηφόρο αγώνα”;

Η απάντηση δόθηκε συντονισμένα -σαν να την έβγαζες με καρμπόν- από όλους τους “εκπροσώπους” που μέτρησαν την “δυναμική”. Αφορούσε την “κόπωση του αγώνα και την επιθυμία των εργαζομένων να επιστρέψουν στην δουλειά τους”. Και στην μισθολογική ασφάλεια, θα προσθέσω…
Αξίζει εδώ να αναφέρω επίσης τις συμπληρωματικές εκτιμήσεις ότι “μπορούν να γίνουν θεσμικές αλλαγές στην συνέχεια” αλλά και τον τρόμο απέναντι σε συλλογικές διαδικασίες αποφασιστικού χαρακτήρα με το επιχείρημα ότι “οι ΝΕΡΙΤες και οι ‘εξαφανισμένοι’ είναι περισσότεροι από εμάς”.

Το “τυράκι” Τσακνή και η γνωστή σε όλους ακαταλληλότητα Ταγματάρχη

Με τον Νόμο 4324 να είναι αυτός που κατέληξε να ψηφιστεί δεν είναι τυχαίο ότι αρκετοί σοβαροί άνθρωποι αρνήθηκαν τις κρούσεις που τους έγιναν να αναλάβουν την θέση του Προέδρου στο Δ.Σ. της “αναβιωμένης” ΕΡΤ, ιδίως μετά την διαρροή της υποψηφιότητας Λάμπη Ταγματάρχη για την θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου. Δεν είμαι σε θέση να εκτιμήσω με βάση ποιες διαβεβαιώσεις ανέλαβε να συμπληρώσει το κορυφαίο ντουέτο της ΕΡΤ ο κ. Διονύσης Τσακνής, αφού ουδέποτε έχω συναντηθεί μαζί του σε μικρότερη απόσταση από αυτήν που χωρίζει τη σκηνή από το ακροατήριο. Μπορώ μόνο να επισημάνω -προς χάριν της απλής λογικής παρατήρησης- ότι συγκριτικά με το διάδοχο σχήμα Κωστόπουλου-Λεοντή, το σχήμα Ταγματάρχη-Τσακνή εμφάνιζε *κάποια μη θεσμοθετημένα στοιχεία δυαρχίας* που απουσιάζουν παντελώς από το σημερινό ντουέτο -δυστυχώς μαζί με *άλλα δείγματα οποιασδήποτε ζωτικής δραστηριότητας*. Άρα μπορώ να υποθέσω ότι κάποιες εγγυήσεις είχε λάβει και, μέχρι ένα χρονικό σημείο τουλάχιστον, αυτές οι εγγυήσεις φαίνεται να τηρήθηκαν.

Κι έτσι φτάνουμε στην Επιτροπή θεσμών και Διαφάνειας της

Βουλής στην οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι ως προς την καταλληλότητά τους. Τηλεοπτικά η εξέταση "φέρνει νούμερα" για το Κανάλι της Βουλής, αφού η Ζωή Κωνσταντοπούλου φαίνεται να "στριμώχνει άγρια" τον Λάμπη Ταγματάρχη. Επί της ουσίας όμως, ούτε αυτή τον φέρνει αντιμέτωπο με την λογοκρισία για την οποία φέρει την απόλυτη ευθύνη κατά την διάρκεια της παρέμβασης των φοιτητών των υπό κατάληψη πανεπιστημιακών σχολών στην ΕΡΤ το 2011. Το "περιστατικό" φυσικά τον καθιστά *απολύτως ακατάλληλο* για την θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου, όμως μυστηριωδώς δεν το αναφέρει κανείς κι όχι μόνο μέσα στην Επιτροπή. Ούτε η ΠΟΕΣΥ, ούτε η ΕΣΗΕΑ, ούτε φυσικά η ΠΟΣΠΕΡΤ -ενώ μέλη τους είναι γνώστες του "συμβάντος" ως αυτόπτες μάρτυρες- δεν επισημαίνουν την *τραγική αντίφαση* της τοποθέτησης ενός ανθρώπου που έχει ήδη αθετήσει τον λόγο του στην θέση του "θεματοφύλακα" της ανεξαρτησίας της ΕΡΤ.

Πού είναι η "Συμφωνία Αρχών" οέο;

Οι κ.κ. Λάμπης Ταγματάρχης και Διονύσης Τσακνής, συναντούν τον Αλέξη Τσίπρα στο Μέγαρο Μαξίμου. Ο πρωθυπουργός αναφέρεται ξεκάθαρα στη "Συμφωνία Αρχών" που περιέχεται στο Νόμο. "Αναμένω άμεσα να ετοιμάσετε τη Συμφωνία Αρχών που προβλέπει ο νέος νόμος, συμφωνία που θα σας θωρακίζει από οποιαδήποτε απόπειρα «εργαλειοποίησης»". Η Συμφωνία αυτή δεν είναι αναρτημένη πουθενά -κατά συνέπεια μάλλον δεν έχει υπογραφεί ποτέ- ούτε κανείς την ξαναθυμάται από τότε ή την αναφέρει πουθενά. Για να μην δημιουργούνται εντυπώσεις, αν για να συνταχθεί μια τέτοια συμφωνία προβλεπόταν έγκριση του ΕΣΡ ή διαβούλευση μαζί του, η καθυστέρηση είναι μόνο(!) ενάμισης χρόνος. Αν πάλι όχι, τρία χρονάκια κλείσανε και άσπρο καπνό δεν έχουμε δει…

Η "επιστροφή στην ομαλότητα" και το "σπάσιμο του τσαμπουκά"

11 Ιουνίου 2015. Το σήμα της ΝΕΡΙΤ (ή της "Νεροτσουλήθρας" όπως εύστοχα είχε παρατηρήσει κάποιος όταν πρωτοεμφανίστηκε

στις οθόνες το λογότυπό της) εξαφανίζεται για να αντικατασταθεί από το σήμα της ΕΡΤ σε ολόκληρη την επικράτεια στις έξι το πρωί. Όχι ακριβώς σε ολόκληρη όμως, αφού η τηλεόραση της ΕΡΤ3 παραμένει εκτός, λόγω ενός τεχνικού προβλήματος το οποίο επικαλείται η Διοίκηση. Το γεγονός ότι ψηφιακό σήμα της ΕΡΤ3 την ίδια εποχή φτάνει στο στούντιο του ERTopen, ακριβώς απέναντι από το Ραδιομέγαρο, καθιστά κάπως προβληματικό αυτό το επιχείρημα. Το γεγονός ότι σε αντίθεση με την Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη ποτέ δεν λειτούργησε το μόρφωμα της ΝΕΡΙΤ, όπως επίσης και το ότι η τηλεόραση της ΕΡΤ3 περιέχει εκπομπές αλληλέγγυων, μάλλον γέρνει τις πιθανότητες προς την "επίδειξη ισχύος" και το "σπάσιμο του τσαμπουκά". Μέχρι να "λυθεί" το τεχνικό πρόβλημα, έχει "λυθεί" και το θέμα των αλληλέγγυων τηλεοπτικών εκπομπών. Έχουν πάρει πόδι, μαζί με τα σποτ των συλλογικοτήτων αγώνα (BIOME, απεργοί Coca-Cola, κλπ) ενώ στο ενδιάμεσο το Δελτίο Καιρού με τον Σάκη Αρναούτογλου παράγεται στη Θεσσαλονίκη με αλληλέγγυους τεχνικούς, εν γνώσει του κ. Λάμπη Ταγματάρχη.

Στον αντίποδα, ο 102 FM καταφέρνει -μετά από μια μικρή διακοπή- να επαναφέρει την εκπομπή του Αλέξη Δερμεντζόγλου "καλύπτοντάς" τον με παραγωγούς που εμφανίζονται να τον έχουν ως μόνιμο καλεσμένο.

Στις 11 Ιουνίου 2015 επαναλειτουργούν και οι 19 περιφερειακοί σταθμοί, παρά τις "φιλότιμες προσπάθειες" Ταγματάρχη να μην ανοίξουν όσοι δεν έχουν πλήρη οργανική σύνθεση υπαλλήλων της ΕΡΤ. Σε ορισμένους από αυτούς οι εκπομπές αλληλέγγυων αποχωρούν πριν την επαναλειτουργία, σε άλλους ενημερώνονται από τους εργαζόμενους ότι σταματάνε, σε κάποιους συνεχίζουν κάτω από το "ραντάρ". Στην πορεία σχεδόν σε όλους τους περιφερειακούς σταθμούς (και σίγουρα σε όσους το επιθυμούσαν) θα ενταχθούν νέες εκπομπές αλληλέγγυων/ακροατών με εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου που υπήρχε πριν το Μαύρο και έφερε τον τίτλο "Κάνε την Εκπομπή σου". Πολύ γρήγορα, "ομπρέλλες" παραγωγών, ανάλογες με αυτές της Θεσσαλονίκης, ανοίγουν στο Πρώτο Πρόγραμμα για εκπομπές αρχίζοντας με τον Δημήτρη

Παπαχρήστο και συνεχίζοντας με το Μητροπολιτικό Κοινωνικό Ιατρείο Ελληνικού, τον "Άλλο Άνθρωπο" και τον Ονήσιμο.

Η ελπίδα πεθαίνει γρήγορα και όχι τελευταία

Η προσπάθεια "αποκόλλησης" της ΕΡΤ από την κοινωνία και η αποτυχία δημιουργίας ενός "πυρήνα" ή ακόμα κι ενός χώρου ζύμωσης των διαφορετικών απόψεων στην "αναβιωμένη" ΕΡΤ, γίνεται εμφανής από την αρχή της "επαναλειτουργίας" και παγιώνεται στη συνέχεια. Πάρα πολλά πράγματα μπορούν να ειπωθούν ως προς τις αιτίες, αλλά ανατρέχοντας σε συζητήσεις με πρόσωπα αξίζει να μεταφέρω μερικές φράσεις, όπως ακριβώς ειπώθηκαν στα τρία πηγάδια:

1. Θέλω να γυρίσω μέσα και να μην μιλάω σε κανέναν.
2. Θέλω να γυρίσω μέσα και να γαμήσω τους "προδότες".
3. Δεν μπορώ να διαγράψω συναδέλφους που δουλεύαμε μαζί τόσα χρόνια, επειδή μας πούλησαν τα δύο του αγώνα.
4. Δεν έχουμε κανένα λόγο να καλέσουμε την κοινωνία στις 11 (Ιουνίου 2015).
5. Ο Νόμος είναι σκατά, αλλά υπάρχουν δυνάμεις στο ΣΥΡΙΖΑ που δεν συμφωνούν, άρα πρέπει να αναλάβουμε θέσεις ευθύνης γιατί αλλιώς θα τις πάρουν οι ΔΤούδες και οι ΝΕΡΙΤες (προ Δημοψηφίσματος).
6. Έφυγαν οι δικοί μας, αλλά μπορούμε ακόμα να κάνουμε πράγματα (μετά το Δημοψήφισμα).
7. Όποιοι πιάνουν "καρέκλες" εξαργυρώνουν τον Αγώνα για πάρτη τους.
8. Υπάρχουν "κλίκες" που δουλεύουν μόνο για τις ίδιες.
9. Δεν ήταν όλοι οι αλληλέγγυοι ανιδιοτελείς.
10. Όπως παραδέχτηκε κι ο Τσίπρας, οι εργαζόμενοι ήταν που άνοιξαν την ΕΡΤ (#not @2015 but #sure @2016)
11. Δηλαδή εσύ είσαι (εσείς είσαστε) η κοινωνία;
12. Τώρα που άνοιξε η ΕΡΤ είμαστε όλοι μια οικογένεια (κυρίως κοντά σε εσωτερικές εκλογές κάθε είδους)
13. Τι πυρήνα μου λες; Εκεί που είμαι, δεν μιλάμε μεταξύ μας.

14. Τι φταίω εγώ για αυτά που κάνει η (γίνονται στην) ΕΡΤ; Εγώ… (από πολλά πρόσωπα και με διαφορετικές συνέχειες της φράσης)
15. Δεν θα τους χαρίσουμε το σωματείο (την ομοσπονδία) επειδή ο…
16. Δεν μας συμφέρει να κάνουμε συνελεύσεις με αυτό το συσχετισμό.
17. Τις είδαμε και τις συνελευσεις που καταλήξανε!
18. Ο/Η φίλος/ φίλη σου (για άλλο πρόσωπο κάθε φορά) τότε έλεγε/έκανε/παίρνει/έπαιρνε…
19. Να δώσουμε 3 ευρώ (το ισόποσο του ανταποδοτικού τέλους) στους αλληλέγγυους να μας αφήσουν ήσυχους!
20. Εγώ δεν είχα μπαμπά (μαμά) στην ΕΡΤ.

Η “απομάγευση” και η θεσμικοποίηση

Σε όλο το διάστημα της “λειτουργικής κατάληψης” του Ραδιομεγάρου το προαύλιό του, τα προαύλια πολλών περιφερειακών σταθμών αλλά και το πεζοδρόμιο της Αγγελάκη μπροστά στον 102 FM, μετατράπηκαν σε πραγματικούς δημόσιους χώρους.

Από το πρώτο κιόλας καλοκαίρι της “επαναλειτουργίας” η Διοίκηση φρόντισε να “απομαγεύσει” το stage του Αγώνα, στο πρόγραμμα τού οποίου αρχικά κυριαρχούσε το προσωπικό της ΕΡΤ (Μουσικά Σύνολα και σχήματα που διατηρούσαν οι εργαζόμενοί της) αλλά στη συνέχεια προχώρησε με ανοιχτές συμμετοχές που έφτασαν σε απίστευτο εύρος. Αυτο το αυτοοργανωμένο εγχείρημα αντικαταστάθηκε από το SummERTime με “συνεργάτη” το Δήμο Αγίας Παρασκευής. Λίγα από τα αλληλέγγυα σχήματα εμφανίστηκαν και στο “επίσημο” πρόγραμμα. Τα Μεθυσμένα Ξωτικά και οι Αδέσποτες Σκύλες είχαν προκαλέσει σοβαρή αμηχανία στους ΕΡΤικούς ακόμα

και στην “επαναστατική περίοδο”, οπότε μάλλον δύσκολα θα τα πρότεινε κανείς για το SummERTime.

Μια ανάλογη διαδρομή ακολούθησε και το θερινό σινεμά της ΕΡΤ3 που ξεκίνησε στο πεζοδρόμιο της Αγγελάκη. Όμως εδώ διασώθηκαν αρκετά αρχικά χαρακτηριστικά αφού η επιλογή του υλικού των προβολών παρέμεινε στα χέρια του ανθρώπου που το ξεκίνησε. Μόνο κάποια στοιχεία εμβρυακής αυτοοργάνωσης μοιάζουν να χάθηκαν όταν μπήκε υπό την “αιγίδα” της Διοικούσας Επιτροπής, όπως τουλάχιστον αναφέρουν μερικά μέλη “εξ αποστάσεως” της Λέσχης.

Ένα ακόμη ζήτημα που σχετίζεται με την “απομάγευση” αλλά συνδέεται επίσης και με την “κυρίαρχη αφήγηση” που αναφέρω στην εισαγωγή είναι η κατοχή του υλικού του δίχρονου αγώνα (βίντεο και ηχητικά αρχεία) από την ΠΟΣΠΕΡΤ -κατά δήλωση του κ. Δημήτρη Κούνη, πρώην Ταμία και νυν Γενικού Γραμματέα της ομοσπονδίας. Το γεγονός ότι αυτό το υλικό έχει παραχθεί κάτω από πρωτοφανείς ιστορικές συνθήκες που έχουν ως συνέπεια να είναι τρομακτικά δύσκολο να οριστούν τα δικαιώματα που φέρει (πνευματικά, μηχανικά, αλλά ακόμα και ηθικά) το καθιστούν ιδανικό για άδεια public domain. Φυσικά, υπάρχει πρόβλημα με την μουσική που χρησιμοποιήθηκε (τουλάχιστον στο ραδιόφωνο) αφού διέπεται από αδειοδότηση “της αγοράς” στο συντριπτικό της μέρος. Σε κάθε περίπτωση μεγάλο τμήμα του “αγωνιστικού-πειρατικού-μη αμοιβόμενου” προγράμματος είναι αναρτημένο σκόρπιο στο διαδίκτυο και μέχρι σήμερα παραμένει προσβάσιμο χωρίς κανένα περιορισμό. Θα έχει όμως πολύ μεγάλο νομικό ενδιαφέρον οποιαδήποτε απόπειρα περιορισμού του, είτε στο πλαίσιο του “Μουσείου του Αγώνα”, είτε σε οποιαδήποτε άλλη χρήση του στο μέλλον.

Η πρόθεση της “απομάγευσης” εκφράστηκε ήδη από την πρώτη μέρα, εκτός από την διοίκηση και από την ομοσπονδία. Όταν προσπάθησε να συμπεριλάβει στο θρησκευτικό μνημόσυνο που έστησε για τους νεκρούς του αγώνα, τον δεδηλωμένα άθεο Αχιλλέα Παναγούλη που είχαμε αποχαιρετήσει με πολιτική κηδεία. Εδώ δεν υπήρξε καμιά “θεσμικοποίηση”, αρκούσε απλώς η πλαστογράφηση της ταυτότητάς

του, για να “ταιριάξει” σε ένα σώου της συνδικαλιστικής ηγεσίας -που γινόταν πλάι στο σώου της διοίκησης- την μέρα που “δοξαζόταν” στο προαύλιο μια “νεκρανάσταση” – θρίαμβος των αντιπροσώπων. Το γεγονός ότι τρία χρόνια μετά την “επαναλειτουργία” καμία βοήθεια δεν έχει δοθεί στους ανθρώπους που ανέλαβαν να ολοκληρώσουν το ντοκιμαντέρ που άφησε στη μέση των γυρισμάτων ο Αχιλλέας -και αφορά τα Τσιμέντα Χαλκίδας και τον αγώνα των εργαζομένων εκεί- δείχνει απλώς ότι για τους ανθρώπους της ΕΡΤ “καλός αλληλέγγυος δεν είναι ο νεκρός αλληλέγγυος, αλλά ο νεκρός αλληλέγγυος που κόβεται και ράβεται στα μέτρα μας κάθε φορά”.

Η εσωτερική σύγκρουση και η μη επίλυσή της

Με καθαρά καπιταλιστικούς όρους, θα περίμενε κανείς από οποιαδήποτε διοίκηση εταιρείας της οποίας οι εργαζόμενοι έχουν βιώσει από διαφορετικές έως και μετωπικά συγκρουόμενες εμπειρίες, κατά το πρόσφατο διάστημα των δύο προηγούμενων χρόνων (2013-2015), να τους διαθέσει αμέσως -ή και να επιβάλλει- ψυχολόγους εργασίας και προγράμματα αποκατάστασης των σχέσεων εμπιστοσύνης στις δομές της. Και πριν αρχίσει κανείς να αναφέρει το κόστος, ας αναλογιστεί την σπανιότητα του φαινομένου στην Ιστορία των ΜΜΕ και κατά συνέπεια το ερευνητικό ενδιαφέρον που προέκυπτε για τα τμήματα ψυχολογίας των δημόσιων πανεπιστημίων ολόκληρης της Ευρώπης. Από όσο γνωρίζω, καμιά ενέργεια αποκατάστασης αυτής της βλάβης δεν έγινε ποτέ, ούτε ζητήθηκε/προτάθηκε οτιδήποτε σχετικό από κανένα συνδικαλιστικό φορέα που δραστηριοποιείται ή και σχετίζεται με την ΕΡΤ.

Αντίθετα ακόμα και ζητήματα “διαίρει και βασίλευε” που βρέθηκαν να αμβλύνονται κατά την διάρκεια του κοινού αγώνα (όπως το αιώνιο ρήγμα μεταξύ δημοσιογράφων και τεχνικών/διοικητικών στο “μαγαζί”) μοχλεύθηκαν με την “επαναλειτουργία” και εξακολουθούν να αναμοχλεύονται μέχρι σήμερα με διάφορους τρόπους και για διαφορετικά συμφέροντα. Η

εμφάνιση της "Ένωσης Εργαζομένων ΕΡΤ" και η στελέχωσή της από πολύ γνωστά πρόσωπα της ΔΤ-ΝΕΡΙΤ, έδωσε την χαριστική βολή στην πιθανότητα δημιουργίας ενός πραγματικά ανεξάρτητου και αυτοργανωμένου σωματείου βάσης των εργαζομένων στην ΕΡΤ προς μεγάλη χαρά των γραφειοκρατικών συνδικαλιστικών οργάνων. Το "όλοι εναντίον όλων κι ο καθένας για την πάρτη του" είναι σήμερα μια κυρίαρχη πραγματικότητα στο εσωτερικό των δομών της ΕΡΤ, είτε στα "συνδικαλισμένα" είτε στα "αποστασιοποιημένα" εργαζόμενα άτομα, γεγονός που σχετίζεται άμεσα και με την ανθρωπογεωγραφία τους με την οποία θα ασχοληθώ παρακάτω.

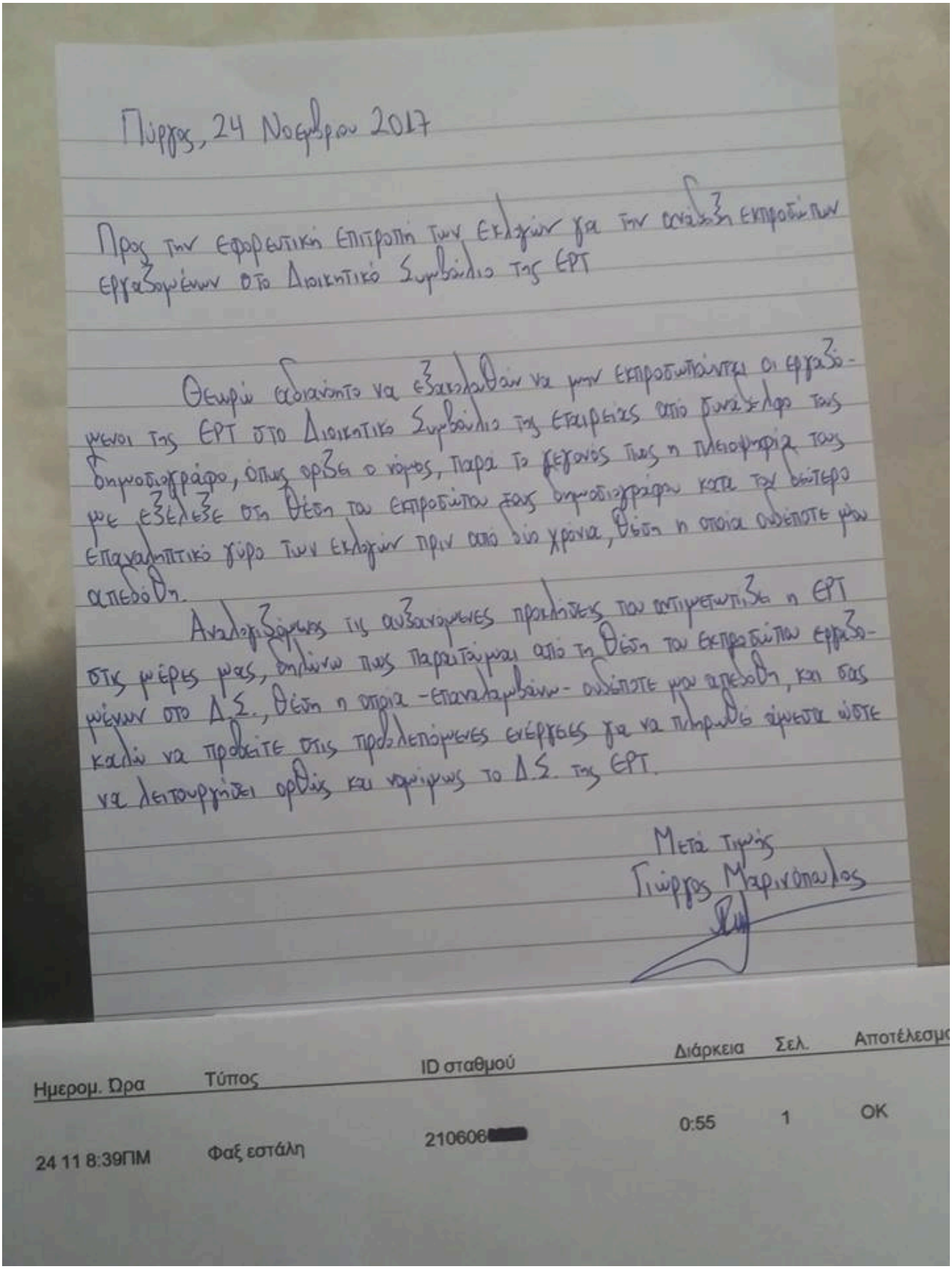
Η μη απόδοση ευθυνών για τα οικονομικά εγκλήματα ΔΤ, ΝΕΡΙΤ & Digea

Κατά τη σύντομη λειτουργία της ΔΤ διαπράχθηκαν οικονομικά εγκλήματα που θα έπρεπε να οδηγηθούν στον Εισαγγελέα, αλλά προτιμήθηκε να πάνε σε αμνήστευση. Για τη ΝΕΡΙΤ κανείς δεν φαίνεται να ξέρει τι έχει πραγματικά συμβεί με τη διαχείρισή της, ούτε αν αυτή "ξεπλύθηκε" μέσω της εταιρικής συνέχειας που της πρόσφερε η "επαναλειτουργία" με τον συγκεκριμένο Νόμο. Εύλογο παραμένει το ερώτημα αν θα υπάρξουν οποιεσδήποτε συνέπειες (από ακύρωση του διαγωνισμού έως απόδοση ευθυνών) για το "σικέ" που οδήγησε την Digea στη θέση του παρόχου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος χωρίς κανέναν ανταγωνιστή και με την χαμηλότερη τιμή που δόθηκε ποτέ στον πολιτισμένο κόσμο.

Η εκπροσώπηση των εργαζομένων στο Δ.Σ. της ΕΡΤ

Το σήριαλ που ξεκίνησε στις 18 Νοεμβρίου του 2015 με τις κάλπες για την εκλογή δύο εκπροσώπων των εργαζομένων της ΕΡΤ στο Διοικητικό Συμβούλιο, είναι πολύ μεγάλο για να το μεταφέρω εδώ επεισόδιο προς επεισόδιο κι ακόμη δεν έχει τελειώσει. Έχει μέσα τα πάντα. Πρώτο γύρο, εξώδικο της ΠΟΕΣΥ, δεύτερο γύρο, επανακαταμέτρηση των ψηφοδελτίων (μερικές μέρες μετά και χωρίς την παρουσία των υποψηφίων), τοποθέτηση ενός εκπροσώπου στο Δ.Σ. (του Αριστοτέλη Μεταξά – καμεραμάν) και άρνηση της

εφορευτικής να τοποθετηθεί στο Δ.Σ. ο Γιώργος Μαρινόπουλος (δημοσιογράφος της ΕΡΤ στον Πύργο) που πλειοψήφισε στο δεύτερο γύρο, προαναγγελία τρίτου (!) γύρου, ένοχη σιωπή των Δημοσιογραφικών Ενώσεων, παραίτηση του Γ. Μαρινόπουλου -δύο χρόνια αργότερα- με κοινοποίηση επιστολής του στην εφορευτική επιτροπή, αλλά καμία ενέργεια απο αυτήν. Το σημαντικό είναι ότι στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΡΤ εξακολουθεί να υπάρχει μόνο ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων αντί για δύο, άρα οι δημοσιογράφοι στερούνται εκπροσώπησης. Παραμένει ανοιχτό το ζήτημα προσβολής των αποφάσεων ενός Δ.Σ. που λειτουργεί τόσο καιρό με μειωμένη σύνθεση, αλλά αυτό δεν φαίνεται να απασχολεί κανέναν.

Πύργος, 24 Νοεμβρίου 2017

Προς την Εφορευτική Επιτροπή των Εκλογών για την ανάδειξη εκπροσώπων εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΡΤ

Θεωρώ σκόπιμο να εξακολουθούν να μην εκπροσωπούνται οι εργαζόμενοι της ΕΡΤ στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας από δυναστάρχες της δημοσιογραφίας, όπως ορίζει ο νόμος, παρά το γεγονός πως η πλειοψηφία τους με εξέλεξε στη θέση του εκπροσώπου τους δημοσιογράφου κατά τον δεύτερο επαναληπτικό γύρο των εκλογών πριν από δύο χρόνια, θέση η οποία ουδέποτε μου απεδόθη.

Αναλαμβάνοντας τις αυξανόμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΡΤ στις μέρες μας, σκοπεύω πως παραιτούμαι από τη θέση του εκπροσώπου εργαζομένων στο Δ.Σ., θέση η οποία -επαναλαμβάνω- ουδέποτε μου απεδόθη, και σας καλώ να προβείτε στις προβλεπόμενες ενέργειες για να πληρωθεί άμεσα ώστε να λειτουργήσει ορθώς και νομίμως το Δ.Σ. της ΕΡΤ.

Μετά τιμής
Γιώργος Μαρινόπουλος

Ημερομ. Ώρα	Τύπος	ID σταθμού	Διάρκεια	Σελ.	Αποτέλεσμ
24 11 8:39ΠΜ	Φαξ εστάλη	210606[redacted]	0:55	1	OK

Τα “μικρά μαύρα” είναι σαν εγκεφαλικά που

δεν χρήζουν νοσηλείας

Κατά σειρά το πρώτο μαύρο στην “νέα εποχή” πέφτει για να μην πραγματοποιηθεί η παρέμβαση του Ρουβίκωνα στο εορταστικό δελτίο ειδήσεων για τα 50 χρόνια εκπομπής τηλεοπτικού σήματος με παρουσιαστή τον Πάνο Χαρίτο και καλεσμένη τη Λιάνα Κανέλλη.

Ακολουθεί η απεργοσπασία κατά την διάρκεια της ΔΕΘ και η παντελώς “άκυρη” -κατά την προσωπική μου άποψη- παρέμβαση της ΛΑ.Ε. στην ΕΡΤ 3 που ακολουθείται από ακόμη πιο “άκυρη” αντιμετώπιση. Στη Θεσσαλονίκη έχουμε ακόμη την εκ των υστέρων αντίδραση σε μια παρέμβαση για τους πολιτικούς κρατούμενους από συλλογικότητες της πόλης που έγινε στον 102 FM απρόσκοπτα και ολοκληρώθηκε κανονικά, αλλά εμφανίστηκε ως “χρήση βίας” στην ανακοίνωση της Διοίκησης, ενώ οι εργαζόμενοι δέχτηκαν απειλές και αναγγελία “μέτρων τάξης” με τοποθέτηση θωρακισμένης πόρτας στον σταθμό, η οποία ακόμα δεν έχει υλοποιηθεί.

Με απειλές για πειθαρχικά που διέρρευσαν από την πλευρά της ομοσπονδίας(!) ολοκληρώθηκε και το Μαύρο στην ΕΡΤ Χανίων τον Νοέμβριο του 2017 κατά των εκπομπών αλληλέγγυων ακροατών/τριων που είχε μια ενδιαφέρουσα διασύνδεση και με τα γεγονότα στην ERTopen που ακολούθησαν.

Η ERTopen στη “νέα εποχή”

Σε πρόσφατο δικόγραφο του οποίου έλαβα γνώση η ERTopen αναφέρεται ως “ο διαδικτυακός σταθμός της ΠΟΣΠΕΡΤ” από τον Πρόεδρό της, κ. Παναγιώτη Καλφαγιάννη. Και πιθανώς σήμερα να είναι, δεν έχω κανένα τρόπο να το ελέγξω και μηδενική διάθεση να το πράξω. Μπορώ όμως να βεβαιώσω -και όχι μόνος μου, ευτυχώς- ότι στο διάστημα του αγώνα δεν ήταν καθόλου έτσι. Δεν θα επαναλάβω την θέση μου για το εγχείρημα μετά την “επαναλειτουργία” της ΕΡΤ, είναι καταγεγραμμένη από το 2015. Αξίζει να προσθέσω μόνο ότι η λογοκρισία κατά του Γιώργου Μουργή με αφορμή το τελευταίο χρονικά μικρό μαύρο στα Χανιά και όσα ακολούθησαν ανέδειξαν όλες τις παθογένειες της

ιδιότυπης “ιδιοκτησίας” της, ενώ άνοιξαν και πάλι τα ζητήματα της συχνότητας, του πόμπου και της κατοχής του υλικού της κατά την διάρκεια του αγώνα. Ακόμα ανέδειξαν “διπλές ταυτότητες” στελεχών της ΕΡΤ που άλλα καπέλα φοράνε ως διευθυντικά στελέχη της ΕΡΤ Α.Ε. κι άλλα ως μέλη της “συνέλευσης” της ΕΡΤopen.

Η ΚΥΑ έχει κέρατα

Κανείς δεν ξέρει σε ποιο συρτάρι Υπουργείου βρίσκεται και ποιος κρατάει εκεί την Κοινή Υπουργική Απόφαση που αποκαθιστά και συμψηφίζει το οικονομικό χάος που δημιούργησε το Μαύρο ως προς τους εργαζομένους. Αυτό που είναι δεδομένο είναι ότι αρκετός κόσμος εντός της ΕΡΤ την περιμένει “πως και πως” αφού είναι να παίρνει λεφτά όταν εμφανιστεί, αλλά υπάρχουν αρκετοί που δεν θέλουν με τίποτα να σκάσει γιατί πρέπει να επιστρέψουν χρήματα που έχουν ήδη πάρει ως αποζημιώσεις, δεδουλευμένα στην ΔΤ/ΝΕΡΙΤ, κλπ.

Το γεγονός ότι η ΚΥΑ (μάλλον) είναι δημοσιονομικά ουδέτερη, αφού πρακτικά ό,τι είναι να δώσει σε κάποιους θα τα πάρει από κάποιους άλλους, δεν εξηγεί την καθυστέρηση που παρατηρείται. Από πολλούς όμως η καθυστέρηση ερμηνεύεται ως “χάρη” κάποιου είδους. Πριν από μερικούς μήνες η ΠΟΣΠΕΡΤ “έριξε στο τραπέζι” μια πρόταση για εθελοντική ένταξη στην διαδικασία, πράγμα που σημαίνει σημαντική δημοσιονομική επιβάρυνση και δεν υπάρχει περίπτωση να υλοποιηθεί. Η καθυστέρηση της ΚΥΑ διατηρεί τον διχασμό των εργαζομένων της ΕΡΤ σε πριν και μετά το “Διάταγμα Παυλόπουλου” και χρησιμοποιείται ανάλογα κάθε φορά.

Η παρωδία του “κοινωνικού ελέγχου”

Μετά από τέσσερις τηλεοπτικές εκπομπές που ξεκίνησαν το 2015 και τις μηνιαίες ολομέλειες που αναρτώνται μόνο στο διαδίκτυο η παρωδία των Συμβουλίων Κοινωνικού Ελέγχου έχει γίνει καταφανής. Κατ’ αρχήν λειτουργούν μόνο δύο. Στην Αθήνα και τη θεσσαλονίκη. Η αναγγελία για ΣΚΕ ανά περιφέρεια δεν υλοποιήθηκε ποτέ και κανείς δεν φαίνεται διατεθειμένος να τα πραγματοποιήσει, ιδίως με το πλαίσιο να έρχεται “καπέλο” από

την Αθήνα -σύμφωνα με το Νόμο- και τα αποτελέσματα που έχουν ήδη φέρει αυτά που λειτουργούν. Αν κάποιος είναι αρκετά υπομονετικός για να παρακολουθήσει τα βίντεο των ολομελειών του ΣΚΕ Αθήνας θα ανακαλύψει πολύ ενδιαφέροντα πράγματα. Όπως συγκρούσεις μεταξύ φορεών, μεταξύ φορέων και κληρωτών, ολομέλειες με προβληματικές απαρτίες, καταγγελίες για μη τήρηση των ραντεβού που έχουν κλείσει οι επιτροπές με την Διοίκηση μετά από αιτήματα μηνών κλπ. Δεν είναι μόνο ότι τα ΣΚΕ έχουν συμβουλευτικό (και στην ουσία ούτε καν) χαρακτήρα, το κυριότερο πρόβλημά τους είναι ότι έχουν γίνει πάρα πολύ γρήγορα φυτώριο παραγόντων. Το ΣΚΕ Ειδήσεων της Αθήνας διατηρεί παράλληλα και εβδομαδιαία εκπομπή στο ERTopen, ενώ ο "υπεύθυνός" του κ. Νικόλαος Δημητρακόπουλος, διαγράφει συστηματικά σχόλια στο facebook σε ένα προφίλ που συνδέει άμεσα το ονοματεπώνυμό του με το ΣΚΕ Ειδήσεων. Το παράδειγμά του ακολούθησαν κι άλλοι από την "οργανική" ΕΡΤ στο διαδίκτυο -αλλά και στο εσωτερικό δίκτυο αλληλογραφίας της εταιρείας- άρα μπορούμε να θεωρήσουμε ότι άξιζει να μνημονευτεί γιατί άνοιξε ένα δρόμο…

Το Αν-οργανόγραμμα

Κάποιοι δεν κατάλαβαν ότι ζούμε στον 21ο αιώνα και μάλιστα ότι όπου να 'ναι μπαίνουμε στην τρίτη δεκαετία του, άρα τα παιδιά που δεν γεννήθηκαν στον 20ο σε λίγο θα έχουν ενηλικιωθεί. Και φυσικά δεν έχει απολύτως καμιά σημασία ποιος έφτιαξε αυτό το οργανόγραμμα (ο κ. Κωστόπουλος ή οποιοσδήποτε άλλος του το εισηγήθηκε) αφού βρωμάει από μακριά τεχνοφοβία και έλλειψη κάθε επαφής με την πραγματικότητα. Δεν ξέρω αν θα ικανοποιήσει πελατειακά τον ήδη γερασμένο πληθυσμό εργαζομένων της ΕΡΤ (Α.Ε.) , αλλά ούτε την παραγωγή περιεχομένου εξασφαλίζει, ούτε προάγει την δημιουργικότητα (όποια έχει απομείνει) των ΕΡΤικών. Η επικάλυψη αρμοδιοτήτων και η δομή των Διευθύνσεων θυμίζει φορντικό εργοστάσιο των αρχών του 20ου κι όχι δημόσιο οργανισμό παραγωγής ειδησεογραφικού, ψυχαγωγικού, πολιτιστικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου σε επαφή με την κοινωνία *όπως οφείλει* να είναι η ΕΡΤ. Στο τελευταίο *οφείλει* συμφωνούν

λεκτικά και με ένα στόμα όλοι οι γραφειοκράτες (Διοίκηση, Εμπλεκόμενες Ομοσπονδίες, Ε.Ε.Ε και Πολιτικό Προσωπικό) όμως στην πράξη ούτε καν την ζωή δεν αφήνουν να δώσει τη λύση.

Η Ανθρωπογεωγραφία της ΕΡΤ

Ποιο είναι το ποσοστό νεόπτωχων στην ΕΡΤ; Πόσα σπίτια υπαλλήλων της είναι στο Νόμο Κατσέλη από πριν το Μαύρο και πόσα μπήκαν τα επίμαχα χρόνια; Και πώς στο διάολο γίνεται, ενώ ένα σημαντικό κομμάτι της τα φέρνει βόλτα δύσκολα, να παραμένει τόσο "ποζεράτο"; Ο καθωσπρεπισμός, η ανάθεση και η οσφυοκαμψία είναι -κατά την προσωπική μου εκτίμηση- τα χειρότερα χαρακτηριστικα της ανθρωπογεωγραφίας στην ΕΡΤ που συνοψίζονται σε μια ιδιότυπη "αστίλα". Ένα ακόμα προβληματικό χαρακτηριστικό είναι η ενδόμυχη γνώση ότι η δουλειά (στις περισσότερες ειδικότητες) είναι πολύ εύκολη πια κι όσο "εκδημοκρατίζεται" από τις νέες τεχνολογίες, τόσο περισσότερο αποδεικνύεται ότι μπορεί πραγματικά να την κάνει ο καθένας. Επιπλέον το προσωπικό της ΕΡΤ γερνάει. Και γερνάει άσχημα, ολοένα και με πιο περιορισμένους ορίζοντες. Όσο για το διάταγμα Παυλόπουλου -στο οποίο πίνουν νερό οι σημερινοί μόνιμοι υπάλληλοι της ΕΡΤ- έχει δημιουργήσει μια συνθήκη εισόδου όλο και λιγότερων νέων ανθρώπων στις δομές της. Άρα ολοένα και λιγότερης φρεσκάδας στην απεύθυνσή της. Οι μικτές παραγωγές -που χρησιμοποιήθηκαν για την λεηλασία των οικονομικών πόρων της ΕΡΤ- είναι η μία όψη του νομίσματος που τις δαιμονοποιεί, όμως την άλλη -που καλύπτει την ανάγκη της ΕΡΤ για άλλες φωνές, ιδέες και εκπομπές- κάνουν όλοι πως δεν την βλέπουν. Σε έναν τόσο σύνθετο οργανισμό η συνδικαλιστική επιδίωξη για εργαζόμενους "μίας και μοναδικής ταχύτητας" απλώς αποκλείει τους ανθρώπους που δεν ονειρεύτηκαν ποτέ να γίνουν "επαγγελματίες" της ραδιοτηλεόρασης, αλλά μπορούν να κάνουν μια σειρά εκπομπών για κάτι που ξέρουν πάρα πολύ καλά ως συνεργάτες. Και φυσικά πάνω σε αυτά τα παράλογα δεδομένα, χτίζεται και θριαμβεύει το outsourcing και τα ΣΔΙΤ που είναι πρό των πυλών (ή και ήδη μέσα).

Ας πούμε τελικά κάποτε την αλήθεια που μπορεί να πληγώσει. Αν οι ΕΡΤικοί δεύτερης γενιάς έγιναν κάτι αποδεκτό και συνηθισμένο, ας προσπαθήσουμε τουλάχιστον να μην θεωρήσουμε δεδομένο και τους ΕΡΤικούς τρίτης γενιάς. Γιατί μόνο στις Στρατιωτικές Σχολές ανά τον κόσμο, επιβραβεύεται αυτού του είδους η… "οικογενειακή παράδοση".

Τι χάθηκε…

Πέρα από την ιστορική ευκαιρία που έχει ήδη αναφερθεί από την αρχή, αυτό που σίγουρα χάθηκε είναι η δυνατότητα παρέμβασης σε ζητήματα υψίστης σημασίας. Όλα τα ερωτήματα και οι αμφισβητήσεις που ξεκίνησαν με το Μαύρο -και αφορούσαν π.χ. το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ΕΡΤ και την σχέση της με την κοινωνία, τις ραδιοσυχνότητες ως προς την "ιδιοκτησία" και την χρήση τους, την ψηφιακή μετάβαση που πραγματοποιείται ήδη, το κοινωνικό φάσμα που οφείλει να διαθέτει η χώρα, την αδειοδότηση του Αρχείου της ΕΡΤ με διαφορετικές άδειες χρήσης (όπως creative commons ή public domain), την ισότιμη πρόσβαση στο υλικό της από ΑμεΑ- *έχουν εξαφανιστεί* από κάθε τρέχουσα συζήτηση ή διαβούλευση αυτών των θεμάτων. Θα τολμήσω να ισχυριστώ ότι έχουν εξαφανιστεί ακόμα και από το φαντασιακό των εργαζομένων, με αποτέλεσμα αυτής της "φαντασιεκτομής" ακόμα και όσοι/ες επικαλούνται σήμερα με καλές προθέσεις τον αγώνα, να το κάνουν αποσπασματικά, στείρα και με προβληματικούς στόχους. Και κυρίως να αποσυνδέουν πλήρως "τα δρώμενα στην ΕΡΤ" από μια συνολική προοπτική κοινωνικής χειραφέτησης. Όσο για την πλευρά αυτών που επικαλούνται τον αγώνα με κακές προθέσεις, οι μαφίες που δημιούργησαν έχουν εγκατασταθεί, παράγουν το αποτέλεσμά τους και επιβραβεύονται.

Τα τρία χρόνια αυτής της νόθας "επαναλειτουργίας", έχω πραγματικά βαρεθεί να ακούω τη λέξη "χάσαμε" ή ανάλογες εκφράσεις αποδοχής της ήττας. Δεν με αφορά, όπως πιθανότατα και κανένα από τα πρόσωπα της αλληλεγγύης, δεν είχαμε τίποτα να "κερδίσουμε" ως άτομα, εκτός από την διαδρομή. Όμως έχοντας ζήσει την ουσιαστική διεύθυνση του Ρούσσου Κούνδουρου στο

Κανάλι 15 -που φυσικά καμία σχέση δεν είχε με την αντίληψη "περί διεύθυνσης" πολλών αχυρανθρώπων με γωνιακά γραφεία στις δομές της ΕΡΤ- θα τον επικαλεστώ κλείνοντας αυτό το κείμενο.

Από την ΕΡΤ λοιπόν χάθηκε η *κάβλα* που για τον Ρούσσο ήταν δομικό συστατικό των ΜΜΕ. Μια κάβλα που παροδικά αναγεννήθηκε από την απελευθέρωση του δυναμικού της ΕΡΤ και το αγκάλιασμα του αγώνα της από την κοινωνία. Κι έτσι σήμερα ξεχωρίζουν σαν την μύγα μες στο γάλα μιας μίζερης διεκπεραιωτικής καθημερινής μετριότητας, ελάχιστες νησίδες περιεχομένου. Αυτές που διατηρούν μια σπίθα ακόμα ζωντανή, αλλά δυστυχώς δεν μπορούν να σταματήσουν ούτε την κατρακύλα, ούτε την χιονοστοιβάδα.

Θριάσιο Πεδίο – Μπαζωμένες Ζωές | Εκπομπή Βαβυλωνία (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.

Στην εκπομπή της Βαβυλωνίας ο Νίκος Ιωάννου μιλά με τον Χρήστο Χρηστάκη από το Ecoeleusis αποτιμώντας την καταστροφή στο θριάσιο Πεδίο και κατακεραυνώνοντας τη Δούρου και την κυβέρνηση για την ανυπαρξία μέριμνας γύρω από τα προβλήματα της περιοχής. Τόσοι νεκροί στον βωμό του καιροσκοπισμού και της κερδοσκοπίας επί έναν αιώνα!

Στο δεύτερο μέρος της εκπομπής ο Παναγιώτης Κούστας μιλά για τις εξελίξεις στο ζήτημα του μικρού μαύρου στην Ερα Χανίων ενώ ο Γιώργος Μουργής καταθέτει τις απόψεις του για την Ertopen! Το κοινωνικό ραδιόφωνο μπαίνει για ακόμη μία φορά στο προσκήνιο των συζητήσεων…

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα FM για την Αττική, στους 96,5 FM μέσω του Εργατικού Κέντρου Εύβοιας και μέσω του Ράδιο Ένωση 97,3 FM στην Βοιωτία.
Διαδικτυακά στο https://www.ertopen.com/radio.

Στις Συχνότητες μίας Σύγκρουσης | Εκπομπή Βαβυλωνία (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.

Η Βαβυλωνία σε μία εκπομπή για το ελληνικό ραδιόφωνο.

Στην εκπομπή της Βαβυλωνίας στις 10/11 στην Ertopen ο Νίκος Ιωάννου παρουσιάζει τις Πάγιες και Διαρκείς Ανάγκες των μπουκωμένων μικροφώνων και της φιμωμένης κοινωνίας!

Τηλεφωνική επικοινωνία με τον Παναγιώτη Κούστα. Παρέμβαση στο στούντιο από την Μαρίνα Παπαδημητρίου. Τηλεφωνική καταγγελτική παρέμβαση του Μιχάλη Μεσσήνη, υποδιευθυντή περιφερειακών σταθμών της ΕΡΤ.

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα FM για την Αττική, στους 96,5 FM μέσω του Εργατικού Κέντρου Εύβοιας και μέσω του Ράδιο Ένωση 97,3 FM στην Βοιωτία.
Διαδικτυακά στο https://www.ertopen.com/radio.

Η αριστερά στην εξουσία και η απάντηση των κινημάτων

Γρηγόρης Τσιλιμαντός

Γιατί μας τίθεται σήμερα το ζήτημα η αριστερά στην κυβέρνηση και η απάντηση των κινημάτων; Τι είναι αυτό που διαφοροποιεί την κατάσταση ώστε μια αλλαγή κυβέρνησης να απαιτεί έναν επαναπροσδιορισμό ή καλύτερα την ανάγκη διαύγασης των στόχων, της στρατηγικής και των μέσων που πρέπει είτε να επικαιροποιήσουμε είτε να επαναδιατυπώσουμε; Εάν το κίνητρο βασιζόταν σε έναν ιδεοληπτικό αντικρατισμό αδιατάρακτο στον χώρο και στον χρόνο, τότε η κουβέντα θα απλοποιούνταν, αλλά ταυτόχρονα τα ερωτήματα θα συρρικνώνονταν σε γενικές αρχές και σε ταυτολογικές διατυπώσεις. Όμως όποιος αγωνιά για τον κοινωνικό μετασχηματισμό, όποιος συμμετέχει στα κινήματα που τον προϋποθέτουν και τα προϋποθέτει, οφείλει να διευρύνει τα ερωτήματα αντί να τα συρρικνώνει, να τα γειώνει στην ζωή της κοινωνίας σε πραγματικό χρόνο αντί να τα απογειώνει σε ένα ά-χρονο και ά-χωρο σύμπαν συρρικνώνοντας την κοινωνική του απεύθυνση. Ένας άλλος λόγος, ιστορικός αν προτιμάτε, είναι πως το έργο το έχουμε ξαναδεί.

Από το 81΄μέχρι το 84΄δεν κουνιόταν φύλλο, με το ΠΑΣΟΚ να πλειοδοτεί διπλασιαστικά στη μισθολογική απαίτηση της τελευταίας ακροαριστερής οργάνωσης, εξαργυρώνοντας την αθέτηση του «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο», με δεύτερο σπίτι, αυτοκίνητο στο παιδί, επιδότηση επί επιδοτήσεων, 4 τηλεοράσεις και πάει λέγοντας.

Σήμερα ο ίδιος κίνδυνος έρχεται απ’ την αντιστροφή αυτής της περιόδου. Όχι απ’ την παροχή με δάνεια αλλά απ’ την επιστροφή των δανεικών και τη συνεχή πτώση του βιοτικού επιπέδου. Όπως οι παροχές συνέθλιψαν τον κοινωνικό ιστό χωνεύοντας κάθε συλλογική διεργασία μέσα απ την εξατομίκευση και την κατανάλωση, έτσι και η απότομη αποστέρηση αυτής της

δυνατότητας μέσα απ’ την χρηματοπιστωτική κρίση ή κρίση χρέους, επιχειρεί να συνθλίψει κάθε απόπειρα συλλογικής προσπάθειας.

Σήμερα όσο ποτέ άλλοτε αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος της καταστροφής που επέφερε στο συλλογικό ο οικονομισμός της κατανάλωσης και της εξατομίκευσης. Κατά τη γνώμη μου, αυτή η καταστροφή είναι πιο βαθιά από την επιφάνεια της οικονομικής καταστροφής, γιατί για να την αντιμετωπίσεις δεν υπάρχει άλλο καταφύγιο πέρα από την επάνοδο του συλλογικού σ’ όλα τα πεδία δράσης, αντίστασης και πρότασης εξόδου. Αυτή η κρίση είναι απείρως σπουδαιότερη από την οικονομική. Σε όποιον εμμένει στο σχήμα ότι η οικονομική κρίση γεννάει επαναστάσεις, θα του αντιτείνω πως γεννάει και πολέμους, εκτρέποντας τη συλλογική δημιουργία προς τη συλλογική καταστροφή.

Η παγίδα του οικονομισμού απειλεί τα κινήματα των τελευταίων ετών, όχι τόσο με μετάλλαξη αλλά με συρρίκνωση. Και για να γίνω πιο σαφής, η αναγωγή του χρέους στο κέντρο της κρίσης δεν υποδηλώνει τίποτα περισσότερο απ’ την αναγωγή της οικονομίας στο κέντρο της ζωής. Εδώ και 5 χρόνια, τόσο η αριστερά όσο και η δεξιά σε όλες τις εκφάνσεις της, και τώρα τελευταία και ορισμένοι αναρχικοί, βάλθηκαν σε έναν διαγωνισμό αναλύσεων, ενστάσεων, αντιθέσεων μέσα στον κλειστό πυρήνα της οικονομίας, προσπαθώντας να δώσουν απάντηση ή να επιβάλλουν πολιτικές, σε ένα μέγεθος που τους ξεπερνά, στο βαθμό που αυτό το μέγεθος αντανακλά τις υπερεθνικές σχέσεις ισχύος και δύναμης. Η οικονομία με τον τρόπο που την αντιλαμβάνονται κατέχει μια ντε φάκτο θεμέλια θέση στο σύμπαν της ανθρώπινης ζωής.

Παρ’ όλη την κρίση της προόδου, την κρίση της ανάπτυξης, την κρίση της κατανάλωσης, την κρίση της εργασίας ,την κρίση του παραγόμενου πλούτου, την οικολογική κρίση, ποτέ δεν τα αντιλήφθηκαν ως κρίση νοήματος, ως κρίση του *είναι*, αλλά ως κρίση του *έχειν* ή κρίση κατοχής. Και εδώ, η επιδρομή του *έχειν* ξαναεπιστρέφει προκειμένου να κλείσει ή να επικαλύψει τις τρύπες, τα ρήγματα ,που άνοιξαν και ανοίγουν τα κινήματα, που αν μη τι άλλο, δημιούργησαν δρόμους αποκαθήλωσης της

οικονομίας από το κέντρο της ανθρώπινης ζωής. Είναι εξάλλου και ο μόνος τρόπος επιβίωσης της οικονομίας σ’ αυτήν τη θέση.

Ασφαλώς και το χρέος στραγγαλίζει τους οικονομικούς πόρους και αποτελεί το κύριο όπλο των ισχυρών του χρήματος. Αλλά σε αυτό κανείς δεν θα βρεθεί αντίθετος ούτε απ’ τα δεξιά, ούτε απ’ τα αριστερά, ούτε απ’ τα αναρχικά. Αυτό που παραβλέπεται, ως συνήθως, και αποσιωπάται είναι ποιος είναι ο κόσμος (που είναι κι εδώ πέρα από τάξη) που δόμησε το χρέος και ποιος είναι ο κόσμος που δομείται μέσα από την απάντηση για αποπληρωμή, αναδιάρθρωση, ή ολοσχερή διαγραφή.

Ο τρόπος που εξελίσσεται η ιστορία του χρέους (και εδώ οι ευθύνες μπορεί να οδηγήσουν σε νέα αδιέξοδα) και όλη η φιλολογία γύρω απ’ αυτό, αναμασά το χρεωκοπημένο σχήμα βάση-εποικοδόμημα, βάσει του οποίου μια διαγραφή (η βάση) είναι αρκετή για να δημιουργήσει ένα νέο εποικοδόμημα. Και εκεί στηρίζονται όλες οι απελευθερωτικές εγγυήσεις για τη συνέχεια και το βάθεμα των αγώνων .Όμως τίθεται τώρα το ερώτημα: Από πού συνάγεται αυτή η βεβαιότητα; Η απάντηση είναι απλή όσο και το καταφύγιό της. Οι παραγωγικές δυνάμεις καθορίζουν τις παραγωγικές σχέσεις. Τότε η κατάληψη της Τρικολάν στη Νάουσα, με πιο ευνοϊκούς όρους (τοπικότητα, πρώτες ύλες, μηχανήματα) γιατί δεν είχε την ίδια εξέλιξη με την κατάληψη της BIOME;

Όλη αυτή η μεγαθυμία για το χρέος ,προς το παρόν σφυρηλατεί τον φόβο και την ανάθεση απέναντι στις συνέπειές του, με ή χωρίς διαγραφή, μετατρέποντάς το σε χοάνη η οποία απειλεί να καταπιεί όλα τα ζητήματα που έθεσαν και θέτουν τα κινήματα και σε πείσμα τους.

Τα θέατρο της διαπραγμάτευσης προσπαθεί να αναπαραστήσει την ίδια μας την ύπαρξη και είναι μία παράσταση με πολλά επεισόδια. Είναι ο πιο εύκολος δρόμος για να γονατίσεις μια κοινωνία, εκπαιδεύοντάς την σε έναν “έντιμο συμβιβασμό” με το δίκαιο των ισχυρών. Και αυτή η τυραννία, παρατεταμένη και διαρκής, τείνει να συνθλίψει ό,τι δημιουργικό γέννησε η κρίση αλλά και ό,τι γεννήθηκε πριν απ’ αυτήν.

Η απάντηση των κινημάτων δεν θα οριστεί από τη σχέση τους με το χρέος αλλά από την πραγμάτωση των άμεσων στόχων τους που ασφαλώς το εμπεριέχουν αλλά το ξεπερνούν. Να το πούμε λοιπόν ξεκάθαρα: Το φάντασμα της οικονομίας ως θεμέλιο της ανθρώπινης δραστηριότητας όρισε και ορίστηκε απ' το καπιταλιστικό φαντασιακό απ' το οποίο δεν ξέφυγαν ούτε οι μαρξιστές αλλά ούτε και οι αναρχικοί (η αλήθεια είναι σε λιγότερο βαθμό) τόσο σε επίπεδο θεωρίας αλλά και πρακτικής δράσης και οργάνωσης.

Δεν θα σταθώ άλλο στην ιστοριογραφία αυτής της ψευδοεπιστημονικής περιπέτειας που όμως ακόμα μας κυνηγά. Και ιδού πώς αυτό το φάντασμα επιστρέφει στις μέρες μας με έναν καταιγιστικό τρόπο. Όλα τα κινήματα, από τη Χαλκιδική, την ΕΡΤ, τη ΒΙΟΜΕ, την άμεση διάθεση, τα σκουπίδια, τους ελεύθερους κοινωνικούς χώρους, το νερό κλπ, γιατί κανένα μα κανένα δεν μπήκε στον κόπο αυτής της δραματοποίησης του χρέους; Γιατί δεν το θεωρούν ως ένα θεμέλιο εμπόδιο στην ανάπτυξή τους; Από άγνοια ή από ανικανότητα; Όλοι όσοι μπήκαν σε αυτούς τους αγώνες ρηγμάτωσαν την ταφόπλακα της οικονομικής μονομέρειας και απελευθέρωσαν καινούργια νοήματα. Και ποια είναι αυτά τα νοήματα; Το ζήτημα της ταξικότητας του *έχειν*, που μια ορατή εκδοχή του είναι η αξιολόγηση της σχέσης αφεντικού-εργάτη γύρω απ' το επίπεδο κατανάλωσης. Τίποτα όμως δεν μας λέει πως αυτή η σχέση οδηγεί σ΄ένα διαφορετικό τρόπο ύπαρξης. Κι εδώ ακριβώς, αυτός ο διαφορετικός τρόπος ύπαρξης, μια διαφορετική αντίληψη του βίου, απελευθερώθηκε μέσα από τα σύγχρονα κινήματα. Αυτό το ρήγμα είναι για μας το ρήγμα στήριξης και συμμετοχής στους αγώνες. Και αυτό το ρήγμα καλούμαστε να διευρύνουμε.

Εδώ θα σταθώ σε τρία μεγάλα παραδείγματα και ας διερωτηθούμε πού τίθεται το χρέος ως πρώτο και θεμελιακό καθήκον, ή το «εντός ή εκτός Ε.Ε.» ή ο «έντιμος» συμβιβασμός; Είναι η ΕΡΤ, η ΒΙΟΜΕ και η Χαλκιδική. Είναι γνωστά τα περισσότερα αλλά θα τονίσω μόνο τούτο:

Οι εργαζόμενοι της ΕΡΤ3 και η ΒΙΟΜΕ έθεσαν άμεσα το ζήτημα της βιομηχανικής παραγωγής και της πληροφόρησης κάτω από τον

έλεγχό τους. Τί ήταν και είναι όλο αυτό το εγχείρημα, αν όχι άλλος τρόπος ύπαρξης όπως οι ίδιοι τονίζουν; Η άμεση δημοκρατία, ο κοινωνικός έλεγχος, η σύνδεσή τους με τα άλλα κινήματα, η κατάργηση της πυραμιδικής, διευθυντικής οργάνωσης, η αλληλεγγύη που εισέπραξαν, και μάλιστα λειτουργική, δεν είναι μια απάντηση και στο χρέος, και στα μνημόνια, και στην Ε.Ε. και στην αγορά, και στο κράτος; Να σημειώσουμε ότι και οι δύο δεν στάθηκαν στις αποδοχές, αλλά το επέκτειναν στην ουσία του εγχειρήματος. Ποιος θέλει να τους κάνει παρένθεση; Για όσα αφορούν στη ΒΙΟΜΕ: η Φιλίππου, η συνδικαλιστική γραφειοκρατία κυρίως απ' τα αριστερά, και από άρνηση, ανημπόρια, ολιγωρία (;) η κυβέρνηση. Για όσα αφορούν στην ΕΡΤ, η κύρια ευθύνη είναι στην κυβερνώσα αριστερά.

Τέλος, για τη Χαλκιδική, τέθηκε ή δεν τέθηκε το ζήτημα της αποανάπτυξης, μπήκαν ή δεν μπήκαν στο στόχαστρο οι επενδύσεις fast track και οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, αμφισβητήθηκε ή όχι ο πλούτος ως αξία καθ' εαυτή και συνάμα αμφισβητήθηκε ή όχι η εργασία που τον παράγει και στα μεγέθη που τον παράγει; Προβάλλει ή όχι ένας άλλος τρόπος ύπαρξης στην περιοχή; Είναι ή όχι μάχη αυτού του νέου τρόπου ύπαρξης ενάντια σε μια παράδοση που εξάντλησε τα όριά της και η συνέχισή της μόνο ζημιά ανεπίστρεπτη μπορεί να προκαλέσει; Και όλα αυτά είναι πέρα από την El Dorado και τον Μπόμπολα που είναι γνωστοί και δεν χρειάζεται να ανατρέξει κανείς σε καμία συνομωσία του κεφαλαίου ενάντια στην εργασία, όπως έκανε πχ. το ΚΚΕ το οποίο πίσω απ' την διένεξη των κατοίκων κατά της εξόρυξης και των μεταλλωρύχων, δεν είδε παρά τον εσωτερικό πόλεμο ανάμεσα στο βιομηχανικό και τουριστικό κεφάλαιο. Πείτε μου, ποια ταξική ανάλυση χωράει σε αυτή τη διαμάχη, ποια εργατική πρωτοπορία εκπροσωπεί αυτόν τον πόλεμο; Στην περίπτωση της Χαλκιδικής, η κυβέρνηση κάνει το μόνο που μπορεί να κάνει: να κερδίσει πολιτικό χρόνο, αφήνοντας την εταιρεία να κερδίζει χρόνο στην λεηλασία της περιοχής.

Αυτός ο πλούτος των νέων νοημάτων πώς μπορεί να συμπυκνωθεί σε μια δήθεν βάση χωρίς να υποβιβαστεί σ' ένα δήθεν εποικοδόμημα;

Από μια άλλη οπτική, πιο καθαρή και πιο αποκαλυπτική, ας δούμε ποιες είναι οι κόκκινες γραμμές της κυβέρνησης και ποιες είναι οι κόκκινες γραμμές των κινημάτων. Από τη μια έχουμε το ασφαλιστικό, τις συντάξεις και τις συλλογικές συμβάσεις. Αναμφίβολα σημαντικά ζητήματα, αλλά προμηνύουν κάποια αλλαγή, κάποια ριζική μεταβολή, μια νέα θέαση και θέσμιση του κόσμου; Τέτοιες ριζοσπαστικές αλλαγές συντελούνται έξω από τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς, έξω από το στρατόπεδο της αγοράς και του κράτους.

Είναι οι κόκκινες γραμμές των κινημάτων που περνάνε μέσα από την αυτοδιαχείριση των μέσων παραγωγής, μέσα από τους αγώνες για γη και ελευθερία, μέσα από την κοινωνική οικολογία που αφορά στην κοινωνική διαχείριση της ενέργειας και των σκουπιδιών, από την άμεση διάθεση προϊόντων και την εγκάρσια σχέση παραγωγών-καταναλωτών, μέσα από την αυτοδιαχείριση των υδάτινων πόρων και στον ελεύθερο ρου των ποταμών, μέσα στα επανοικειοποιημένα εδάφη σε πλατείες, σε πάρκα, σε ελεύθερους κοινωνικούς χώρους που επανανοηματοδοτούν το ελεύθερο, δημόσιο και κοινωνικό.

Όλες αυτές οι κινήσεις και η κινηματική τους αντιστοίχιση -αλλού μικρή αλλού μεγάλη- δεν αρκούν όμως για να έχουν το δίκαιο με το μέρος τους, πρέπει και να το αυτοθεσμίσουν. Είναι η μόνη ελπιδοφόρα κοινωνική συγκρότηση για μια ρητή αυτοθέσμιση των αγώνων ως απάντηση στην αποστοιχισμένη ανάθεση στην κρατική διαχείριση και στο εταιρικό δίκαιο της αγοράς που αποκτά αυτοκρατορική θέση μέσω της διατλαντικής TTIP συμφωνίας. Και σ’ αυτόν τον άξονα δράσης δεν υπάρχει καμιά βάση και κανένα εποικοδόμημα παρεκτός από τις “βάσεις και από τα εποικοδομήματα” που θέτουν και γεννούν τα ίδια τα κινήματα, διαμορφώνοντας μια ατζέντα πλουραλιστική και πολυκεντρική. Μπορεί να μπαίνουν τακτικές προτεραιότητες, αλλά στρατηγικά τίποτα δεν υποχωρεί, τίποτα δεν πλεονάζει. Όμως δεν περισσεύουν οι φτωχοί, οι άνεργοι, οι μετανάστες, οι φυλακισμένοι, οι πολιτικοί κρατούμενοι, οι lgbtq κοινότητες. Ποιος απ’ αυτούς μπορεί να υποχωρήσει απ’ τους αγώνες και τις

αγωνίες του αν όχι αυτός που τον εκπροσωπεί και στο όνομά του διαχειρίζεται τις τύχες του;

Με αυτή τη διαχειριστική νοοτροπία, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν επιθυμεί τη ρήξη, έχει εμπλακεί στον κυβερνητισμό και δίνει μάχη να κρατηθεί καμένος και δαρμένος στην κόλαση της εξουσίας. Όσον αφορά την οικονομική ρήξη, για να λέμε τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη, όποιος την επιθυμεί, πρώτα την προετοιμάζει και μετά την αναγγέλλει. Και η προετοιμασία γίνεται στις γειτονιές, στους χώρους δουλειάς, στην ύπαιθρο. Το ότι η κυβένρηση δεν επιθυμεί τη ρήξη έχει να κάνει με τα παραπάνω και όχι με τη διαπραγμάτευση. Και το μόνο που της απομένει είναι το μίζερο καταφύγιο των εκλογών.

Τέλος, θα κλείσω με μια επιστροφή στα κινήματα και στην άμεση δημοκρατία. Υπάρχει μια τεράστια παρεξήγηση που αγγίζει τα όρια της προσβολής, αφελούς ή σκοπούμενης , με την ταύτιση της άμεσης δημοκρατίας αποκλειστικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Είναι σαν να λέμε ότι ο κοινοβουλευτισμός είναι η βουλή και τελειώσαμε. Σαν να μην βλέπουν δηλαδή στον κοινοβουλευτισμό όλο το πλέγμα των θεσμών και οργάνων στους δήμους, στις περιφέρειες, στα συνδικαλιστικά όργανα, που διαπνέονται από συμφέροντα και συσχετισμούς συμφερόντων και αντιπροσώπων, αυτή την πυραμίδα σχέσεων εξουσίας. Το να λέει τώρα ο Τσίπρας σοβαρά, και ο Κασιδιάρης χυδαία, ότι είναι υπέρ της άμεσης δημοκρατίας μόνο γέλιο μπορεί να προκαλέσει ο ένας και αποστροφή ο άλλος.

Όσον αφορά τον πρώτο, αξίζει μια απάντηση, γιατί ούτε η πολιτική γραμματεία δεν ξέρει τι συζητά το κογκλάβιο της κυβέρνησης στην Ευρώπη, όχι ο λαός. Η άμεση δημοκρατία είναι ένα σύνολο θεσμών ανοικτών και προσβάσιμων σε κάθε πολίτη, εν πλήρη ισότητα και ελευθερία να συμμετάσχει, να αποφασίσει και να εφαρμόσει την απόφαση, για όλα όσα αφορούν την κοινωνική παραγωγή και αναπαραγωγή ελεύθερων ανθρώπων και κοινοτήτων, εξισωτικών και αλληλέγγυων. Και αυτήν τη δυνατότητα δεν την ανιχνεύουμε στην κυβερνώσα αριστερά αλλά στα σύγχρονα κινήματα, για αυτό ήμασταν, είμαστε και θα είμαστε εκεί που το

δημόσιο, ελεύθερο και κοινωνικό αντιμάχεται την αγορά και το κράτος.

**Ομιλία από την εκδήλωση της Αντιεξουσιαστικής Κίνησης : "Η Αριστερά στην εξουσία και η απάντηση των κοινωνικών κινημάτων", που έλαβε χώρα στις 16 Ιουνίου 2015, στο Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια).*

Με αφορμή και πέρα από την ΕΡΤ

Γιώργος Παπαχριστοδούλου

«Δεν θέλω ενημέρωση, τροφή και διασκέδαση –γουστάρω ελευθερία»: με τον ουτοπικό αντι-πραγματισμό του Άσιμου πορευτήκαμε πολύ. Ως εδώ όμως· πρέπει να του δώσουμε και περιεχόμενο. Η ελευθερία εμπεριέχει –προϋποθέτει την ενημέρωση (για τα άλλα κατάλληλοι να μιλήσουν άλλοι). Όπως η δημοκρατία. Κι εκείνο που απειλείται ευθέως από τους χριστιανορθόδοξους φονταμενταλιστές που κυβερνούν κυβερνώμενοι από τα διεθνή κοράκια της ασύδοτης αγοράς, είναι η ίδια η δημοσίευση.

«Η δημοσίευσις είναι η ψυχή της δικαιοσύνης», υπενθυμίζει, άλλωστε, στην αίθουσα της (βραδυκίνητης) ΕΣΗΕΑ, η σχετική ρήση του Ελβετού δημοσιογράφου Μάγερ. Επιστροφή στα βασικά της δημοσιογραφίας, λοιπόν: ρεπορτάζ, έρευνα, δημοσίευση, επικοινωνία, συμμετοχή, πάθος για δημοκρατία, δικαιοσύνη, ελευθερία. Κορυφαίο εγχώριο παράδειγμα της παρεμπόδισης της δημοσίευσης η υπόθεση της λίστας Λαγκάρντ. Είχε προηγηθεί, από το 2010, η μιντιακή επικοινωνιακή διαχείριση για να προπαγανδιστεί η «αναγκαιότητα» προσφυγής στο μνημόνιο η οποία συνοδεύτηκε από χιλιάδες απολύσεις στη φούσκα του εξαρτημένου Τύπου, πολλές από τις οποίες αφορούσαν τους αρνητές, τους

απείθαρχους του Τύπου. Ακολούθησε το αιφνίδιο (τρικομματικό) «μαύρο» στην ΕΡΤ. Σε κυβερνητικό επίπεδο επρόκειτο για κίνηση ενταγμένη στη στρατηγική της έντασης.

Επίθεση στη μνήμη

Πρακτικά, ήταν κάτι περισσότερο από τις απολύσεις –ήταν μία βίαιη επίθεση στη συλλογική μνήμη μίας καθημαγμένης κοινωνίας. «Λαϊκοί βάρδοι» – Γεραμάνης, Μικρόφωνο στα γήπεδα, Πάνος Χρυσοστόμου, Μαργαρίτα Μυτιληναίου, Γιουκάκης – Μπαλτατζή, «Σινεμανία», «Μονόγραμμα», «Παρασκήνιο». Τυχαία θραύσματα μίας προσωπικής μνήμης που μεταμορφώνεται σε συλλογική, επειδή υπήρχε το δίκτυο και η δυνατότητα μετάδοσης σε κάθε γωνιά της χώρας και του πλανήτη. Αυτή η αίσθηση του κοινού αγαθού το οποίο στέρησε βίαια η κυβέρνηση συνένωσε χιλιάδες ανθρώπους σε όλη τη χώρα. Δεν είναι τα μνημόνια όπως αμήχανα μηρυκάζει η αριστερά – είναι η δημοκρατία και η ισότιμη πρόσβαση όλων στην πληροφορία σε συνδυασμό με τη δυνατότητα να εκφραστεί εκείνο που δεν χωρούσε στην υπόλοιπη μιντιακή αγορά επειδή δεν πουλούσε. Αυτομάτως, η υπόθεση ΕΡΤ, την οποία μαζί με τους εργαζόμενους κρατούν ανοιχτή και οι χιλιάδες αλληλέγγυοι που προσέφεραν γνώσεις για να διευρυνθεί το εγχείρημα (πχ. το «thepressproject»), άνοιξε τη συζήτηση για την επανάκτηση των κοινών, με την επικοινωνία και τη δικτύωση στη συγκεκριμένη περίπτωση να αποτελούν -εκτός από τρόπο, νόημα συγκρότησης του κοινού- απαραίτητους υλικούς όρους ύπαρξης μίας αυτοδιαχειριζόμενης, συμμετοχικής και κοινωνικά ελεγχόμενης ραδιοτηλεόρασης.

Όχι τυχαία, πέρα από τη χρονική συγκυρία εξυπηρέτησης των ιδιωτικών συμφερόντων με τον αποκλεισμό της ΕΡΤ από τον διαγωνισμό για το ψηφιακό σήμα (τέλη Ιουνίου), η παγκοσμιοποιημένη εξουσία επιχειρεί να αναλάβει μονοπωλιακά τον έλεγχο των δικτύων ώστε να διασφαλίζει τα συμφέροντά της και παράλληλα να εξασφαλίζει πρόσβαση στις τοπικές αγορές. Απέναντι σε αυτήν την συγκεντροποίηση η οποία συνδυάζεται, σε τοπικό επίπεδο, με την κατάργηση και άλλων υπηρεσιών (πχ. ιατρεία, σχολεία, ταχυδρομεία, συγκοινωνίες, δημόσιες

υπηρεσίες) ως ένα ακόμη πλήγμα του κεντρικού κράτους στην τοπικότητα, απαιτείται η αντίστροφη πορεία: κατάργηση του συγκεντρωτισμού του εθνικού δικτύου με αυτόνομα και αποκεντρωμένα περιφερειακά δίκτυα, αυτονομία των δικτύων από κράτος-κεφάλαιο, κοινωνικός έλεγχος από συνελεύσεις πολιτών, τοπική χρηματοδότηση.

ΕΡΤ από τα κάτω

Στήσιμο δηλαδή της ΕΡΤ από τα κάτω, από τους από τα κάτω (τους αδύναμους, τους ευάλωτους), με τους από τα κάτω, με όρους άμεσης δημοκρατίας και αλληλέγγυας οικονομίας.

Είναι φανερό πως μία τέτοια πρόταση η οποία ήδη έχει τεθεί και συζητείται:

-Αφορά ευρύτερα τα κοινά αγαθά, δημόσια και φυσικά (ενέργεια, νερό, παιδεία, υγεία, πολιτισμός). Η πληροφόρηση και η πρόσβαση όλων στην πληροφορία είναι τέτοιο αγαθό. Για να λειτουργεί η δημοκρατία. Στα Γιάννενα λ.χ. δύο συνεντεύξεις τύπου της Κίνησης πολιτών για την προστασία του ποταμού Αώου δόθηκαν στο στούντιο της κατειλημμένης ΕΡΑ. Στο Ηράκλειο, μουσικές βραδιές ανέδειξαν τον τοπικό πολιτισμό.

-Σχετίζεται με την αναθεώρηση της ασυδοσίας στις ραδιοτηλεοπτικές συχνότητες, τις μακροβιότερες…καταλήψεις της χώρας πλέον. Να περιέλθουν στις τοπικές κοινωνίες οι συχνότητες και να αποδοθούν ώστε να καλύψουν και να εκφράσουν κοινωνικές ανάγκες. Φανταστείτε τον κοινωνικό πλούτο που θα παραγόταν, εάν έβρισκαν χώρο στα FM οι δεκάδες ψηφιακές προσπάθειες αυτοδιαχειριζόμενων ραδιοφώνων. Συχνότητες για την κοινωνία, όχι την εξουσία.

-Απαιτεί τη συμμετοχή του καθενός και της καθεμιάς. Στη σημερινή εποχή της ψηφιακής ηγεμονίας οι άνθρωποι οι ίδιοι γίνονται τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κάτι τέτοιο σχετίζεται με την οικοδόμηση ενός νέου μοντέλου επι-κοινωνίας. Στο πλαίσιο μίας κοινωνικής αλληλεπίδρασης πομπού-δέκτη. Όχι στο πλαίσιο της κυριαρχίας του δημοσιογράφου ως «ειδικού» επί της

κοινωνίας και της πληροφόρησης, αλλά και ούτε στην πεπατημένη του «τι θέλει το κοινό». Τα τελευταία αφορούν είτε την κομματική δημοσιογραφία σοβιετικού τύπου είτε την κερδώα εκδοχή της διαμεσολάβησης της πληροφορίας.

-Δεν χρειάζεται καμία επιτροπή «σοφών» της δημοσιογραφίας που από τα πάνω θα δώσει λύση. Προλαβαίνουμε έτσι και την εξ αριστερών πιθανή εκδοχή μίας αυριανής κυβερνητικής απόφασης.

-Απαιτεί κοινωνική χρηματοδότηση ως απόφαση ενίσχυσης της συνεργατικής δημοσιογραφίας.

-Μπορεί και οφείλει να αξιοποιήσει την αξιόλογη εμπειρία από συνεργατικές δομές όπως radiobubble, omnia tv κλπ. Εγχειρήματα συνεργατικά θα γεννηθούν κι άλλα στο χώρο των μίντια. Ο συνεργατισμός, χωρίς αξιακό περιεχόμενο, δεν αποτελεί πανάκεια. Και το Mega συνεργατικό μπορεί να γίνει αύριο. Αν μεταδίδει ίδιες ειδήσεις, θα μας αρέσει; Το κρίσιμο είναι η κοινωνική διάχυση των συνεργατικών εγχειρημάτων. Όπως μάλιστα ανέφερε η Naomi Klein (συνέντευξη στο radiobubble) τα μίντια των από κάτω θα πρέπει να αντικαταστήσουν τα mainstream. Η εποχή των μεταξύ μας χόμπι, για τους φίλους και μόνο, έφυγε ανεπιστρεπτί.

-Απαιτεί κοινωνικούς κανόνες δημοσιογραφικής δεοντολογίας με παράλληλα κατάργηση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

-Συνδυάζεται με μία διαδικασία μάθησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος και του χειρισμού των μέσων (ηχοληψία, κάμερα, ίντερνετ κλπ.) με τη μετατροπή των εγχειρημάτων σε ανοιχτά σχολεία μεταβίβασης της γνώσης.

-Έχει ως απαραίτητη προϋπόθεση την κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα του ραδιοτηλεοπτικού ψηφιακού αρχείου το οποίο αρπάχτηκε από τους άθλιους της τρικομματικής. Ελεύθερη χρήση και πρόσβαση σε όλους. Το αρχείο είναι κομμάτι της συλλογικής κληρονομιάς.